XIV. évfolyam. Celldömölk, (Kiscell) 1912 október 20. 43. szám.

KEMENESVIDÉK

KÖZÉRDEKŰ FÜGGETLEN UJSÁG.

(„KISCZELL és VIDÉKE“) Megjelenik minden vasárnap. („KISCZELL és VIDÉKE“)

Előfizetési ár:
Egy évre . . . . 8 kor. | Negyedévre . . 2 kor. —
Fél évre : . . . . 4 „ | Egyes szám ára — . 20
Megrendelhető: kedd, szerda és csütörtökön.

Felelős szerkesztő
Huss Gyula
Helyettes szerkesztő:
Bakonyi Imre

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Celldömölk, Dömölki utca, Gombás ház — Ide intézendők a lap szellemi és anyagi részét illető mindennemű küldemények.

A városok olcsó élelmezése.

Már nem is panaszkodunk azon, hogy milyen elviselhetetlen a drágaság, mert már apatikus közönybe fulladunk az árak folytonos emelkedése láttán és még inkább azon a tehetetlenségen, melylyel a növekedő drágasággal szemben viseltetünk. Végre egy terv! Ugy látszik, mintha mentő idea lenne. Serényi Béla grót földmivelésügyi minister a minap egy hozzá forduló ujságiró előtt terveiről, szándékairól a fölgmivelésügyi miszterium tárcája némely területéről nyilatkozott és szólt az előkészités alatt álló jelentőségesebb ügyekről is. Ebben az országos érdeklődésre számitható miniszteri nyilatkozatban megcsendesül ezer és ezer kis egzisztencia aggodalma, vágya és mintha a remény sugara is felcsillanna. A minister ugyanis számba veszi a fix fizetésből élő tisztviselők és az önálló keresettel biró kisiparosok és kiskereskedő mai nehéz helyzetét, az élet drágaságának elviselhetetlen voltát és mivel leginkább a városban lakók érzik ezt, itt akar mélyre ható intézkedéssel segiteni.

A segités modja reális és ügyes. A helyi fogyasztás céljaira akar állami segitséggel a városokban nagyobb zöldségtermelő telepeket létesiteni és egyuttal a kertgazdaságra, ismereteinek terjesztésére, munkásképző iskolákat állitani. A piaci drágaság a termelési rendszer mai állása mellett nem enyhithető. Valóban sürgősen szükségünk van arra, hogy áttérjünk a szántóföldi kertgazdaságra, mely olyan egészen ujnak hangzik, hogy olvastára hirtelen megállunk: mit akar ez a jó ember a szantóföldi kertgazdaság emlegetésével? Semmivel sem többet, mint ha a bolgár kertészetet emlegetnők. Mikor azt látju, hogy egy bolgár paraszt minden szivfájdalom nélkül képes százhatvankétszáz K, földhaszonbért holdanként fizetni és mégis egy nyáron át, termelve salátát, hagymát, zöldséget főzelekfelét, uborkát, — nemcsak hogy a földárendat könnyedén fizeti, hanem őszre kelven az idő, felszedvén a bolgár káposztáját is, bő nadrágjával elmasiroz bolgár hazájába és bizony jó csomó pénzt is visz haza.

Mikor ilyesmit látunk, lehetetlen, hogy ne kivánnánk a szántóföldi kertgazdaság terjedését, annál inkább, mert nem jön mindazonáltal hozzánk elég bolgár, a ki egymással konkurálna és ezek a keleti emberek ugy helyezkednek el az országban, hogy egymással versenyezniök ne kelljen és igy a piacon majdnem maguk uralkodnak a mellett dacára intenziv termelésüknek, a keresletet kielégiteni nem tudják.

Azt szoktuk mondani, hogy a magyart kertkulturára megtanitani és még inkább vele pepecselő munkát megkedveltetni, nem birjuk. A tapasztalat mást bizonyit. A Balaton mentén létesült, hogy ugy mondjuk magyar bolgár kertészet fényes példája annak, miként simul a magyar az uj korszellemhez és hogyan, mily serényen tanul el uj gazdasági fogásokat. Somogy déli partján, talán éppen Koppány magyar vezér ősei, kástoltak bele a bolgár kertészetbe és mivel a Balaton mentén kitünő értékesitési piacok vannak, — daliás somogyi atyánkfia oly serényen rendezte be az öntöző müvet, használja a locsolót, a kis kapát, a gereblyét, hogy öröm nézni. És hogy nemcsak a bolgárok tündérkezén adja ki a szüz magyar föld az ő megcsodálandó szep piros paradicsomalmáját, hogy Mauthner diadaláról hallgassunk, — azt leginkább a Balatonparti magyar bolgárok telepeinek megszemlélése után láttuk. Minden krajcár jövödelmet ki vett volna szamba, a bevallás „lélekre“ ment, — de igy is mondhatjuk, hogy kataszteri holdanként, a siófoki magyar bolgár kertészkedés annyit jövödelmezett, hogy ezzel legfeljebb a kolozsvári állami gyógynövény kiserleti telep versenyezhet. Hogy a balatonmenti népelelmezésre valami áldásosan hatott volna a terv, ez egy kicsit merész állitás volna. De mihelyt lesz a Balaton mentén kellő szantóföldi kertgazdasági kultura és a fogyasztás kevesebb lesz, a termés, akkor majd kialakulnak helyesen az arak.

Ugyanezt mondhatjuk közélelmezésünk javitására nézve általában. Minden attól függ, hogy a földmivelésügyi miniszter mily mértékben fog impulzust adni a szantóföldi kertészkedés megkedveltetésére és hány mintatelep létesül az országban. Mert azt már látjuk, hogy a magyar minden rentabilis dolog után nagy kedvvel nyul. És semmi kétségünk abban, hogy a szantóföldi konyhakertészet menni fog, ha erre buzditó kormányintézkedések tétetnek.

Uton.

Irta: Lengyel Géza.

Friss téli reggel volt, hideg és tiszta, fönt a fákon már napsugarak táncoltak. A kis állomási szobában ketten voltak, Gábori meg a felesége. Vártak a pesti gyorsvonatot. Gábori álmosan yislogott a feher videkre, az asszony vidáman nézdegélyt.

— Most ujra utazunk — mondotta ragyogó szemekkel és várta a hatast.

Gábori felnyitotta a szemét és nagyon egyszerüen mondotta:

— Igen ujra.

Az asszony szemrehányóan figyelmeztette rá, hogy mit jelent az utazas, Hogy az első utjuk a nászut volt, a mikor szédülve és rózsaszinüen szálltak a piros parnák közé. Azután visszajöttek még mindig mámorban és hat hónapig éltek elvonulva a bakonyvári Fő-utcán. Most fölmennek megnezni a pesti világot, szinházba járni, vásarolni, és Gáborinak egy-két üzletét kell megsürgetnie a miniszteriumba. Gábori tehát az osztálytanácsosra gondolt, az asszonyban a nászut emlekei ébredtek fel. Nagy robajjal megnyilt az ajtó. Két fiskális jött be, meg az öreg doktor, Naszódi. A férfiak hangos örömmel üdvözöltek egymástók is Budápestre utaznak-az asszony kedvesen, bará sagosan mosolygott és egy perc mulva a vonaton szorongiak a forróra fütött fólyosón. Az ablakok mögül rosszindulatu szemek meredtek rájuk. Végre bebotorkáltak egy kupéba. Már ketten ültek ott, a szük ketrec egyszerre megleit.

Az asszony bátortalanul nézett körül!

— De fiam, hiszen ez a második osztály.

Gábor nevetett:

— Hát persze, hogy az. Hová gondolsz? nem vagyunk már nászuton.

Naszodi doktor hangosan hahotázott. Már maga ala gyürte a bundajat és már kezebe volt a kártya. Raszólt Gaborira:

Van már egy esztendeje, Laci, hogy nem játszottunk. De most kipótoljuk. Van időnk Pestig.

Az asszony rémülten figyelte az urát. A férfi nem vette észre a tekintetet, csendesen felelt:

— Hogyne Gyuri bácsi. Nagyon szivesen.

Megnyult az asszony arca, kis szájszögletei lefelé huzódtak és puha tömött hajfonatai oldalt billentek. Naszódi már osztotta a kártyát, négyfelé. Az egyik fiskális visszautasitotta.

— Nem jatszom, sohase szoktam.

Az asszony hálás pillantást vetett rá, az ura közömbösen mondta:

— Akkor hármasba játszunk.

És megindult a játek. Rohant a vidék, végtelen homezők valtottak fel egymast, a kártya csattogott és a kerekek ütöttek a taktust. Az asszony meghuzódott az ülés zugában, a tekintete az urát kereste, körülvette kutatóan, lankadó reménnyel és várt egy meleg pillantást, egy gyöngéd mosolyt, a mi azt jelentette:

— Varj egy kicsit Ilikém. Mindjárt vége és a tied leszek.

Hiába, Gábri buzgón figyelte a kártyát és egyetlen ambiciója az volt, hogy az öreg Naszódi elismerje róla:

— No nem felejtetted még el.

Már vége a fel utnak, mar a kétségbeesés környekezi az asszonyt. Tart egyre tart a végtelen játék. Az asszony mar nem tud nyugodtan maradni. Megmozdul az ura fölé hajlik. Gábori nem veszi észre. Zavartan szólal meg:

— Laci kérlek ...

Laci nem néz fel a kártyából. De felel:

— Parancsolj édes.

— Laci, éhes vagyok — mondja az asszony.

A hangja elfuló, várja, hogy most összedöljön a hómező, megálljon a vonat, de legalább is rögtön szétrebbenjen a játék.

De nem rebben szét, Gábori most már felnéz és azt mondja:

— Igen Ili, hisz van étkező kocsi.

És jatszik tovább nyugodtan. Az asszony elrémülten néz körül. Segitséget vár valahonnan. Az ügyvéd a negyedik a ki nem játszik, megszólal:

— Bizony én is mennék uzsonnázni. Ha parancsolja nagyságos asszony ...

A nagyságos asszony az urára néz, az ura makacs nyugalommal játszik tovább. Az asszony rámereszti a szemét és magában hangtalanul kerdezi:

— Hát eleresztene? Félesztendei házasság utan? Magambau? Egy idegen emberrel? A kivel meg is csalhatom?

Kor-morál.

Csupa vér, csupa borzalom sikoltozik hetek, hónapok óta az ujságok fehér papirjáról Pokol kavarog előttünk, a milyenről Dante sem álmodott. Egyik nap a honorácior-gonosztevőké a másik a bestiaké, a kiknek se lelke, se értelme, mint az erdei vadnak. Vérben és tüzben uszó rémalakok jarnak hanaltáncot a fekete betükben. Hamiskártyás, hitvesgyilkos „uriemberek" után következnek a psziehopatehológiai szekszulátus megelevenedett fejezetei. Förtelmek, a melyeknek szégyenletében nem adott nevet az anyanyelv, hátborzongató bünök, a melyek idegen szavak ruhájaban bujkálnak.

Bünösöket keresnek és találnak állandóan. Keresik őket a büntető igazság nevében, a ki csak büntetni tud, javitani nem — és azalatt a világvaros büntanyain, szennyes odukban és szőnyeges, bársonyos csarnokban ó de sok emberbarom ölti ki nyelvet az igazságra, a mely csak akkor nyitja ki a szemet, ha vert locsolnak közé.

Hogy mi köze ennek a helynek, a mely feje a nap, a hét krónikájának, ezekhez a pribékekhez és szörnyetegekhez? Igens, van köze hozzájuk. Nem az egyenekhez, se a tettekhez, hanem a mi tünet bennük, az uribetörökben és az apacsban egyformán. Egy buborékkal több a társadalmi mocsár szennyes tükrén: ezt kell meglátni bennük. Az ingovanynak öldöklő parja a lenelete és ha a szinen támadt buborékok vékony hártyaja megpattan: kiarad belőlük a dögletes gőz, mely a halál csiraival hinti tele a levegőt. Az erkölcsi rothadás mocsarassá tette a társadalom talajat és a kriminal-statisztika minden egyes esete egy-egy buboréka a fejlődő mocsárgaznak.

Lépten nyomon az elaljasodás szomoru folyamatával találkozunk ebben az országban, a hol a hoher fizetésemelést kért azon a czimen, hogy nagyon megszaporodott a dolga. Élvjovagyás és haszonlesés, az erzékek és a zseb onzése az a két balvány a mely, akkor oltaran az összetört eszmek helyét bitorolja. A családi életből gyönyörhajhaszó lederség szorította ki a hűséget és a becsületet. A közigazgatásba beült a fagtigras és a sikkasztás demona. A pogrjozok szentséget piacon árulják. A törvenyhozás maga is oft fetreng az üzérkedés és szolgalság sarában. A becsület elvesztette gyakorlati értékét és hitvány cicoma lett, a mivel csak naiv bolondok ékitik magukat. Elvi következetesség? Ma csökönyös maradiságnak csufolják. Az önzellenséget szánandó együgyüségnek mondja az uralkodó morál. Vannak eszményeid? Jó bolond. Ki ad egy üveg pezsgőt értük? Hajthatatlan büszkeségedet értéknek tartod? Próbald meg, akad-e, a ki meggyőződésekkel? Tanuld meg, bamba, hogy legtartósabb vért az a köpönyeg, a mit forgatni lehet. Árboc akarsz lenni? Légy inkább szélkakas. Tiszteled a törvényt? Szamár vagy. Meg kell tanulnod, hogy a törveny rossz, mert ha törvények nem volnanak, nem volnanak bünök. Azt mondod, és szofizma? Szofizmák üdvözitenek ma, nem az igazságok.

Ilyen kor-morál a kor morálja. Ennek betege az egesz életünk, politikai és a mindennapi is. Egymás után pattannak fel a mocsár szinen buborékok, egyre fajtabb lesz az ingovany dögletes lehelete. A társadalom melységében csak ugy mint a középosztálynál és felső tizezrek magaslatán az erkölcsiljbonitás nyavalyaja divik. Szörnyü pestis ez és nem tudja senki a szérumát.

Nemény Vilmos.

Gazdasági válság.

A háboru előszele csapkod végig ezen a szerencsétlen országon. A politikai és gazdasagi barometer, a tőzsde, megremegett, fémszála, a mely az időt mutatja, izgatottan inog és mint a földrengés jelző készülék tüje, mind közelebb és közelebb jut ahhoz, hogy kiessen a rendes helyzetéből.

Egy gazdasági válság, egy óriási álamderout felhője közeleg a lathatáron. A külföldi tőzsdék, a melyek nagyobbak tekintélyesebbek, de ugy látszik kevésbbé szilárdak a budapestinél a legirtózatosabb küzdelmeket adjak ki már most is, mikor nálunk még minden a szokott helyzetben van, csak az izgatottság nő folyton.

És külföldön, a hol a veszély pillanatnyilag ugyan nagyobb, de a hol a nemzetek tőkeereje sokkal jobb biztositék a szolid, konszolidált viszonyok fenmaradásának, mint a mi zilált helyzetünk, ott már közbelépnek az illetékes tényezők, a kormányok, a nagybankok, nyilatkozatokat tesznek, intézkednek, hogy legalább addig, mig az esetleges európai konfalgráció ki nem tör mindent és mindenkit elpusztító viharával, hogy legalább addig csillapitsák a küzdelmeket, csökkentsék a lázat.

Nálunk hajukat tépik már az emberek szinte azt lehetne mondani, hogy moratorium nél ül is megáll minden ipar és kereskedelem, mert nincs forgó pénz, és még mindig nem látjuk azokat, a kiket látnunk kellene a veszély közepében, mint kimagasló és védő bástyákát.

Nálunk csak huszonnégy órával a bécsi tőzsdebiztos kijelentése után jut eszébe a kormánynak, hogy egy börziáner — igaz, hogy ismert börziáner — utján nyilatkozatot, csillapitó kijelentést tegyen a börze izgatottsága közepette. De ugyanakkor, mikor ez a nyilatkozat közkezre kerül, elterjed a hire annak is, hogy a katonai hitelek fedezésére az állam uj kölcsön felvevését tervezi. Hogy azt felhivatalosan megcáfolták, az szinte csak erősiti a hir igazságát. És a kormány és az állam, és mindenki, a helyett hogy közremunkálkodnának azon, hogy az ország vagyonát megmentsék, hogy megakadályozzák milliók és milliók pusztulását, uj hitelmüveleteken törik a fejüket.

Talán még most sem hiszik el az illetékes helyeken, hogy Magyarországot a mindent elpusztító gazdasági válság férge eszi? Talán még most sem látják, hogy ide már a háboru is későn fog érkezni, mert a gazdasági és életharc már most is elpusztitott, mindent, a mit elpusztitani lehetett.

A legélesebb, legalkudtabb gazdasági válság dul ebben az országban, tessék abbahagyni a kicsinyes politikát, az ellenzék és a munkapárt kölcsönös szidását és tessék közrefogni azon, hogy ez a gazdasági válságban nyugtalankodó ország — ha egyebet nem, legalább a kétmilliárdos költségvetést kiteremthesse.

Keresek valakit.

Keresek valakit. Nem tudom hol?
Nem tudom mért? nem tudom kit?
Keresem régen, hosszu évek óta,
a kit a lelkem vagyva áhit,
keresek valakit.
A ki ugy szeressen, mint az istenét.
S imádjon mint a Madonnát
az oltárképeken;
Ezt keresem.
És talán fellelem
valahol az Élet titkos rejtekén,
talán biborban, pompa lágy ölén —
talán a sárban. Mindegy.
Gyöngy marad a gyöngy a szemét között is,
kemény gyémánt nem fog gyönge karc;
és ha egy pillanatra kimerit e harc:
ujra kezdem.
Keresem tovább, *őt*, az ismeretlent,
a kavargó, nyüzsgő ember-rengetegben;
magas paloták fényes szalonjan,
rongyos koldusok szalma-viskójan.
Megyek utána üzve-hajtva,
mig kimerülve a viadalba,
le nem roskadok.
S ha erőre kapok,
ujra futok a lidérefény után,
ragyogó nappal, holdas éjszakán —
mindaddig, a mig fel nem leltem,
azt, a kit hiába annyit kerestem,
soká kerestem.

Keresek valakit. A ki szeret,
vad gyönyörüséggel, észveszejtőn,
kinek szemében pokol-tüz lobog,
mig forró szive a szivemen dobog —
kinek perzselő láng az ajaka
s arca fehére
vérpiros tüz-rózsákkal van
pirosra festve . . .
A ki ugy szeret, a mint még senkit
sohasem szerettek,
kinek a szemébe hazug férfi-szemek
sohase nevettek.
A ki e perebén jóság angyala,
aztán a kárhozat gonosz démona —
a ki imádságul ejti ki nevem
s csókkal boritja arcom, kezem:
Ezt keresem . . .

Keresek valakit. A kinek ölébe
lehajtom fáradt, forró fejem
s elmondom néki halkan, remegve
— igaz könnyeim mélyen elrejtve: —
örök törődés napom, éjjelem.
Vad viharoktól háborg a lelkem —
ugy bánt az élet . . . Merő kárhozat
azok ez eszmék, mik bennem fornak,
a melyek szótlan, mereven,
ugy fekszenek a lelkemen,
mint egy nagy-nagy fekete szemfödél,
szomoru, gyászos szemfödél . . .
Akkor majd sirok. S mig könnyeimtül
háborgó lelkem lecsöndesül
s mig elfelejtek gondot, bánatot,
a mit az élet durván rám rakott:
lepergő könnyeimen át
fellelem talán a legszebb Ideált! . . .

Huss Ferenc.

Gábori mit sem tud ezekről a viharos kérdésekről. Ominózus nyugalommal oszt és alaposan, de melegen rámutatva fejszegére, szól:

— Menj, edes.

Az asszony összeszorija ajkait és válaszolt magának:

— Hát vége. Megesalom. Már szeretőm van. Nyul a keztyüje utan és ranez az ügyvédre. Csak most nézi meg. Cirmos szőke bajusza van az ügyvednek, állan kis légyszakáll. Félig már felállt, de nem tudja, mi lesz, jön-e az asszony. Nagyon türelmetlen és borzasztó félszeg és olyan szimpla, hogy még csunyának sem lehet mondani. És félig állva, félig ülve aggodalmas arccal, összeráncolt homlokkal szól!

— Bizony gyerünk nagyságos asszony, már nagyon éhes vagyok.

Az asszony egészen belédül, belésemmisül a bőrpárnák közé. Meg egy nagyot tekint a férfire, aztan mintha a szemevel visszadobná a képet. Mint mikor az izetlen ételt kiköpi az ember. És csendesen mondja:

— Nem megyek ügyvéd ur, a fejem fáj.

Szerelem.

Mig bánt a kétség, hogy engem követve
Gond-e vagy mamor lesz az eleted:
Ne higyjel, edes, addig a szivednek,
Mert a szerelmet meg nem ismered!

Ha azt érzed majd, hogy vak bizalommal
A kárhozatba is jönnel velem:
Akkor hallgass szived szavára, edes,
Akkor kövess, mert ez a szerelem!

Balla Miklós.

HIREK.

Pillanatfelvételek.

Rákoson,

a magyar aviatikusok harcmezején fe ketete lobogókat lenget az októberi szél. Panaszosan, hangtalanul szalldos a csöndes hangárok között, mintha nem akarná megbolygatni a szunnyadó pilóta örök álmát. Egy fiatal magyar aviatikus alussza hosszu álmat az egyik hangárban, a ki harcra kelt az elemekkel, hogy meghóditsa a levegőt az emberi elme rabszolgájává s di csőséget szerezzen a magyar névnek, a magyar aviatikanak. És a hatalmas gepmadár szarnyaszegetten, összetörve zuhant le a földre. Szegény *Takács* Sándor! . . . Nem tudtad azt te szegény magyar aviatikus, hogy ennek a szerencsétlen, ezer sebből verző orszagnak nincs penze arra, hogy az emberi elme legragyogobb, legfensegesebb találmányának tökéletesitésére áldozzon; hogy azokat a silány, nyomorult géprészeket jobb anyagból készitsék, a melyek olyan könyörtelenül követelték a te fiatal, nagyremenyü eletedet. Miért is nem intézte ugy az ostoba sors, hogy te inkább hadügyminiszter legyél s akkor aztán minden évben kérhettél volna százmilliókat ágyukra, Dreadnoughtokra . . . Azutan ha nem válik be a bronz-agyucső, pokolra vele, hadd jöjjön az ujabb szazmillió, ki kell cserélni a bronzcsöveket acéllal. Minek akartad te a levegőt meg hóditani ebben a szerencsétlen országban, minek tetted minden nap kockára az életedet, mikor legszebb sikeredért sem járt volna egyéb, mint egy miniszteri mosoly, vagy egy üdvözlő táviratʼ? . . . Ti szegény, küzködő magyar aviatikusok, a kik éhezve, elhagyottan, támogatás nélkül napról napra kemény harcot vivtok azért, hogy a levegő urai lehessetek, okultok-e Takács tragikus sorsán? Bezuzzatok-e ökölb szorult kezzel az állam bezart ajtaját, hogy juttasson valamit nektek is abból a sok szazmillioból, a mit a feneketlen katonai moloch akar felemészteni? Vagy ti csak önzetlenül, szegényen, elhagyottan is tovabb haladtok a magatok utján a palmáert vagy esetleg egy utolsó babérkoszoruért? Egy babérkoszoruért, a melyet majd az állam küld a hangartokban feldiszitett ravatalra. Mert az állam nagylelkü, mert az állam méltányolni tudja a tehetségeket. Csakhogy mindig késön. Rendszerint olyankor, mikor már maguk a tehetségek elhuilottak, s özvegyek, árvak keserüvadoló konnye kiséri őket utolsó utjukra. De legalább szép ez az utolsó ut. Az illatos virágok tömentelen sokasága diszíti a koporsót, nagyszerü koszoruk pompás szalagjai boritjak be a [illegible] zanak el a hatott felett s akkor, de csak akkor ismeri el mindenki, hogy ennek a nagy-nagy szomorusagnak vetkes okozója valaki. És mindenki hallgat, senki sem mondja, ki . .

Szemüveg.

— **Uj egyházi tanfelügyelő.** *Mikes* János gróf szombathelyi megyespüspök *Horvath* István nagyprépost saját kerelmére felmentette az egyházmegyei főtanfelügyelői állástól és helyébe *Boda* János dr. tb. kananokot nevezte ki.

— **Templomszentelések.** Két templom szentelési ünnepély ment végbe a vármegyében, az egyik Vasváron, a hol a rom. katholikus, történeti mübecsü templomot a folyó évben restaurálták és a mult vasarnapon szentelte fel azt *Mikes* János gróf, szombathelyi megyéspüspök; — a másik Szentgothárdon, a hol az ujonan épitett evang. templomot a mai napon nagy ünnepélyesség keretében adta át rendeltetésének *Gyurátz* Ferenc dunántuli evang. püspök. A mint halljuk a templomszentelésen részt vesz *Berzsenyi* Jenő dr. az uj egyházkerületi felügyelő is.

— **Szinészet.** *Szombathy* Nándor társulata vasarnap este befejezte celldömölki előadásainak sorozatát. Puszta Béla remek kacagtató bohózata került a mult hét csütörtökjén szinre „Kisbaba“, „A szerelmes anyós“ és „A féltékeny szódagyáros“ cimmel egy-egy szakaszban. Szombathy igazgató mint Patrontás és Kéryné az anyós szerepében keltették a közönséget gyakran kacajra. Pénteken a Nemzeti szinhaz müsorából Móric Zsigmond három egyfelvonásos szindarabja, „Mezők virágai, Magyarosan és Kend a pap?“ került szinre, melyben Szombathy a juhász és Kovács Rózsi a juhászné és szakácsné, Bányai pedig a kurátor szerepét személyesitették a természethez hiven. Szombatón Bakonyi és Kálmán nagysikerü daljátékát, az Obsitost adták Gábor Andor [illegible]jével. A kitünő zenéjü darabban Szombathy Nándor és K[illegible] Rózsi a Szazszorszep h[illegible]ltos és e[illegible]nek leánya szerepében ugy[illegible] kitettek magukért, de az összjaték ellen sem emelhettük fel szavunkat. Vasárnap délután fél helyárakkal a „Dezentor“, este [illegible] adásul [illegible] adatott, mely a szinitszezon befejezőjeként került a közönség elé.

— **Vá[illegible]gyé[illegible].** Vasvármegyében az idén 2200 embert soroztak a közös hadsereghez, a kiknek mar e héten be kellett Szombathelyre vonulniok, a honnan rövidesen beosztották és elszállitották őket ezredeikhez.

— **Ártatlanul a fegyházban.** *Horváth* Sándor vagyonos bozsoki birtokost ezelőtt másfél évvel a szombathelyi esküdtbiróság gyujtogatás büntette miatt nyolc esztendei fegyházra itelte es beutalta a soproni fegyházintezetbe. Már egy éve sinlődött a boldogtalan ember a soproni fegyházba mikor, ügyvedje ujrafelvételert folyamodott a szombathelyi törvenyszékhez, mely a kerelmet elutasitotta. A győri királyi itelőtábla az eleje terjesztett dokumentumok alapján valoszinünek latvan Horvath Sándor artatlanságát, uj esküdtszéki targyalast rendelt el. Most vegre, sok huza-vona — a többször kitüzött tárgyalás elhalasztasa, bizonyitekok kiegészitése — után megtartották az uj esküdtszéki targyalást a mely két napon át folyt és izgalmas jelenetekben gazdag volt. A tárgyalás mult penteken későejjel vegződött, azzal, hogy az eskudtek Horvath bünössége kérdésében nemmel feleltek, mire a törvenyszék őt felmentette s elrendelte azonnal való szabadlábra helyezését. A vadlott édes anyja a verdikt kihirdetése után hangos zokogasra fakadt, majd odarohant a királyi ügyészhez es kezét elkapvan, elhalmozta csókjaival. A verdikt az egesz vármegyében szenzaciót keltett es Horváth Sándor egy esztendei keserves raboskodasa után boldogan tért vissza a kuriajába.

— **Radó Béla kerületi szinigazgató** a mult haten befejezte szentgothárdi müködését és a heten tarsulataval együtt Körmendre távozott, a hol az „Asszonyfaló“ cimü népszerü operettel kezdette meg szereplését.

— **Az influenza** magába véve nem veszélyes betegség; mint hogy azonban a szervezetet gyengiti, igen gyakran komolyabb betegségeknek, különösen pedig a tüdővésznek és a tüdőgyulladásnak csiráját rejti magában. Minden jelentéktelennek látszó hurutot, mert igen gyakran komolyabb betegségnek a bekopogtatója — ugy felnőtteknél, mint gyermekeknél alapjában el kell fojtani. A felső légeső katharrusát elsősorban „Sirolin Roche“-val kell gyógykezelni. A Sirolin Roche minden gyógyszertarban kapható. Ennek a szernek használata néhány nap alatt megszünteti minden hurutot, ezért már a hurut első tüneteinél nyomban kell alkalmazni. A Sirolin igazi háziszer, egy hazban sem szabad ennek hiányzani.

— **A csendőrségi nyugdijreform.** A honvédelmi minisztériumban mar elkészültek a csendőrségi nyugdij uj tervezetével, mely a mai nyugdijszabályoktól lényegesen eltérő változásokat foglal magában és arra van utalva, hogy ezt a pályát mihamarább vonzóvá es keresetté tegye. Az uj nyugdijtörvény-tervezet szerint a legénység lakbére a nyugdijba is beszámittatik es a szolgálati idő — a teljes nyugdijképesség ideje — az eddigi nyegyven év helyett 35-re redukálódik. A legénység eddig tizesztendei szolgálat után formálhatott igényt a nyugdijra, ezentul már 5 esztendei szolgalat után kijár a penzió. A nyugdijigeny az eddigi 5—5 év helyett évenkint fog emelkedni. Öt evi szolgálat után a nyugdij 360 korona. Járási és törzsőrmesterek, a kik eddig 40 éven felül szolgaltak, 2180 kor. fizetésük után nyugdijképen teljes fizetésüket kapták. Az uj törveny-tervezet szerint a fizetésemelesből eredő 2380 korona nyugdij ezeknek 35 évi szolgálat után meg jár. A tervezet törvényjavaslat alakjában az állami alkalmazottak uj nyugdijtörvényjavaslata után kerül valószinüleg a parlament elé.

— **„Háziorvosságok könyve“** cim alatt igen fontos és hasznos mü jelenik meg közelebb 4 füzetkében. Tartalmaz mintegy négyszáz orvosságot több mint kétszáz baj ellen. Nélkülözhetetlen minden családnál, fölötte szükséges kiváltkép oly helyen, ahol nincs orvos keéznél. Bolti ára 1 K. 60 fillér lesz, előfizetési ára 1 korona. Megrendelhető már most az „Aster“ kiadóhivatalaban: Budapesten, III., Nád-utca 1. szám alatt.

— **Nők az államszámviteltani [illegible].** A király a vallas- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére megengedte, [illegible] életévüket betöltött és négy középiskolai osztály, vagy annak megfelelő, a nők kiképzésére szolgáló egyeb tanintézetek sikeres elvégzését igazoló nők a tudomány-egyetemek jog- és állam.tudományi karan, illetve a jogakademiakon tartatni szokott államszámviteltani tanfolyamokra rendkivüli hall[illegible] esetről-esetre kikérendő előzetes engedélye alapjan felvehetők legyenek.

— **A hazárdjáték ellen.** A belügyminiszter igen üdvös rendeletet adott ki a hazárdjáték ellen. A sulyos megelhetési viszonyokra, a pénzpiac nyomott nehéz voltára s a gazdasági helyzet sulyos allapotára való t[illegible] elrendelte, hogy a rendőrhatóságok szigoruan őrködjenek afelett, hogy a kisebb javadalmazasu emberek ne üzzenek hazárdjátékot — Eberen kell e rendelet szerint a rendőrhatóságoknak arra ügyelniök, hogy kávéházak, korcsmak vendéglők ne tarthassanak olyan helyiségeket, melyekben a hatóság és a nyilvanossagnak szemei elől elvontan hazárdjátékok folyhassanak. Az ilyen helyiségek felfedezése után a rendőrhatóságok kötelesek a legszigorubb intézkedések megtételére. Csak örömmel üdvözöljük a miniszter, ezen erélyes hangu rendeletét, mely a sok ember anyagi romlasát okozo és a család békeiét, nyugalmat megrontó hazardjátékok szigoru ellenőrzésére, eltiltasara utasitja a rendőrhatóságokat.

— **Kérelem** az ungvári kir. kath. fögimnazium egykori novendekeihez. Az ungvari kir. kath. fögimnazium 1913 junius 11-én fogja ünnepelni orszagos ünnepség kereteben fennallasának haromszázados jubileumat. A rendezőbizottsag ez alkalomból össze akarja allitani az intezet egykori jelenleg meg eletben levő novendekeinek nevsorat. A kiknek tartozkodasa helyet sikerult megudnia, azoknak a rendező-bizottsag mar megküldötte a jubeleumra vonatkozo felhivast. A bizottsag ezuton kéri az intezet azon egykori növendekeit, a kik e felhivast még ezideig nem kapták meg, tudassák pontos cimüket az ungvari kir. kath. fögimn. igazgatóságaval.

Borszéki gyógyforrásvíz
A SZÉNSAVAS ÁSVÁNYVIZEK KIRÁLYA!
[illegible] Celldömölkön: Geyer Gyulánál

A celldömölki kir. járásbiróság vezetőjétől.

1912. El. 12/E. 26. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A celldömölki kir. járásbiróság hivatal és fogházhelyiségének fütéséhez az 1913. évre szükséglendő 67 köbméter tüzifának szállitása iránt az árlejtést ezennel elrendelem, annak megtartására határidőül

1912. évi október hó 28-ik napjának d. e. 11 óráját

ezen kir. járásbiróság hivatalos helyiségébe kitüzöm.

Felhivatnak mindazok, kik a szükséglendő famennyiség szállitására vállalkoznak, hogy a fenti helyen és időben megjelenjenek, hol is az árlejtési feltételeket a hivatalos órák alatt megtekinthetik.

Celldömölk, 1912, október 12.

Ullrich Ede,
kir. járásbiró.

Úgy az ellenzék,
mint a munkapárt
megegyeznek abban, hogy egyedül
GOTTLIEB IZIDOR
„Turul" ciporaktárában
szerezheti be mindenki a legszebb és legdivatosabb cipoujdonságokat
CELLDÖMÖLK
Sági-utca

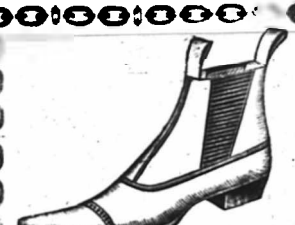

Kemenesaljai Közgazd. Hitelbank
(Az osztrák magyar bank mellékhelye.)
Celldömölk.
Betéteket elfogad
4½%
kamatoztatással.
Leszámítol üzleti és magánvaltókat.
Jelzalogkölcsönöket folyósít.
Értékpapírok és nemesfém pénzek vételét és eladását eszközli.
Folyószámla kölcsönöket nyújt.
A vele egyesült Hitelszövetkezet olcsó kölcsönöket ad kényelmes heti visszafizetésre.
Biztosítási osztálya elfogad élet, tűz, jég, baleset, szavatossági stb. biztosításokat az Első Magyar Általános Biztosító Társ. részére.

Millió
hiteles bizonyítvány privátok és orvosoktól a
KAISER-
féle mellkaramelláról, mely
Köhögés
rekedség kataruss és nyálkásodás ellen a legbiztosabb és a legjobban ható gyógyszer.
Kapható:
Veszprémben: *Incze* Kalmán, *Devecserben*: *Balogh* Mihály, *Celldömölkön*: *Bisiczky* Ödön gyógyszertárában.

A jelenkori [illegible] tetőfedő anyaga az
ASBEST-PALA.
Elpusztíthatatlan, [illegible] fast nem igényel. Tűzmentes, [illegible] vízhatlan és viharálló.
Alatta a padlás télen nem hideg, nyáron viszont nem meleg
KÖNNYŰ, mert [illegible] terület négyzetméterenként 10 kilográm — holott a hornyolt cserepek négyzetmétere 40 kg., közönséges cserepek 65 kg., így palafedésre a legkönnyebb tető és a leggyöngébb fal is alkalmas.
Legmesszebb menő jótállás!
Felvilágosítást, árjegyzéket és mintát kívánatra ingyen küldünk.
Magyar Asbest Palagyár R.-T. :: Janosháza.
Iroda: Zollner Betanal Janosháza

Értesítés.
A Kemenesaljai Közg. Hitelbankkal egyesült Kemenesaljai Önsegélyző Hitelszövetkezet (Celldömölk) most a akitjra meg II. (3 éves) évtársulatát. Egy üzletrész 50 fillér. Az üzletrészek jegyezhetők a Hitelbank üzlethelyiségében. A tagok egy üzletrész után 70 K kölcsönt vehetnek fel a mai fizetés és kényelmes heti visszafizetés mellett.

valódi
MANCSUK-CIPŐSAROK
DOBOZA
MINŐSÉGE:
ARANY

Védjegy: „Horgony".
A Liniment. Capsici comp.
a Horgony-Pain-Expeller
pótolva
egy régjónak bizonyult háziszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynél, [illegible] csuznál és meghűléseknél.
Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony" védjegygyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K — 80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszertára az „Arany oroszlánhoz", Prágában, Elisabethstrasse 5 szám.

Nyomdai munkákat izlés kiviteleen szállít
„VÖRÖSMARTY" könyvnyomda
Devecser

Sirolin "Roche"
ezerszeresen bevált
tüdőhurutok ellen
friss és idült
köhöges, hörghurutnál
tüdőgyuladások után.
Egészséges tüdők erős étvágy óvszer a tüdővész ellen.

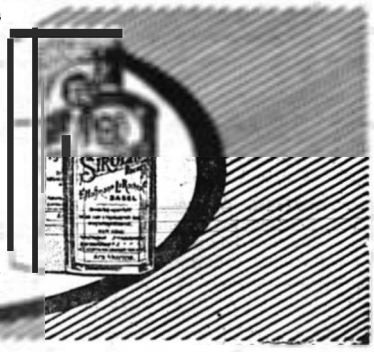

Nyomatott a kiadótulajdonos „Vörösmarty"-könyvnyomda és hírlapkiadó vállalat gyorsajtóján Devecserben 1912